11. 10. 2015 – 28. neděle v mezidobí – cyklus B

Čtení

Mdr 7,7-11 – Žl 90,12-13.14-15.16-17 – Žid 4,12-13 – Mk 10,17-30

Text evangelia pro děti

Když se (Ježíš) vydával na cestu, přiběhl nějaký (člověk), poklekl před ním a ptal se ho: „Mistře dobrý, co musím dělat, abych dostal věčný život?“ Ježíš mu odpověděl: „Proč mě nazýváš dobrým? Nikdo není dobrý, jenom jeden: Bůh. Znáš přikázání: ‚Nezabiješ, nezcizoložíš, nepokradeš, nevydáš křivé svědectví, nebudeš podvádět, cti svého otce i matku!‘“ On mu na to řekl: „Mistře, to všechno jsem zachovával od svého mládí.“ Ježíš na něho pohlédl s láskou a řekl mu: „Jedno ti schází: Jdi, prodej všechno, co máš, a rozdej chudým, a budeš mít poklad v nebi. Pak přijď a následuj mě!“ On pro to slovo zesmutněl a odešel zarmoucen, protože měl mnoho majetku. Ježíš se rozhlédl a řekl svým učedníkům: „Jak těžko vejdou do Božího království ti, kdo mají bohatství!“ Učedníci užasli nad jeho slovy. Ježíš jim však znovu řekl [učedníkům]: „Děti, jak je těžké vejít do Božího království! Spíš projde velbloud uchem jehly, než vejde bohatý do Božího království.“ Oni užasli ještě víc a říkali si mezi sebou: „Kdo tedy může být spasen?“ Ježíš na ně pohleděl a řekl: „U lidí je to nemožné, ale ne u Boha. Vždyť u Boha je možné všechno.“ Tu mu řekl Petr: „My jsme opustili všechno a šli jsme za tebou.“ Ježíš odpověděl: „Amen, pravím vám: Nikdo není, kdo by opustil dům, bratry nebo sestry, matku nebo otce, děti nebo pole pro mě a pro evangelium, aby nedostal stokrát víc nyní v tomto čase: domy, bratry a sestry, matky a děti i pole, a to i přes pronásledování, a v budoucím věku život věčný. A tak mnozí první budou posledními a poslední prvními.“

Slova k vysvětlení

Věčný život – Bůh stvořil od počátku člověka pro věčný život. Smrt je důsledkem hříchu. Bůh však slibuje těm, kteří v něj věří a žijí ve společenství s ním, že budou vzkříšeni podobně jako Ježíš a budou žít s Bohem věčně.

Boží království – tato slova vyjadřují přítomnost Boží lásky ve světě a mezi lidmi, kde se může projevit, kde naplňuje srdce lidí. Plně se projeví až ve věčném životě s Bohem.

Zamyšlení pro práci s dětmi

Komentář k evangeliu: V dnešním evangeliu zaznívá velmi důležitá, až životně důležitá otázka: „Kdo může být spasen?“. Zaznívá v kontextu Ježíšova rozhovoru s bohatým člověkem, který je – podle toho, co se o něm dozvídáme – člověkem dobrým, od malička zachovávajícím Boží přikázání, a který touží po věčném životě. Neptá se Ježíše, aby ho zkoušel, ale z opravdového zájmu. Po Ježíšově výzvě ke vzdání se majetku a k následování smuten odchází, protože je pro něho příliš těžká – majetku má mnoho a můžeme se domnívat, že si život bez něho nedokáže představit, možná je zvyklý ho používat ke konání dobra.

Ježíš následně učedníkům dvakrát za sebou opakuje, jak je pro bohaté těžké vejít do Božího království. Učedníci jsou tím šokováni: tento člověk je přece od malička poctivý, snaží se zachovávat přikázání. Když už takový člověk má se vstupem do Božího království problém, kdo tedy ne? → „Kdo tedy může být spasen?“.

Ježíšova odpověď „*U lidí je to nemožné, ale ne u Boha. Vždyť u Boha je možné všechno*.“ je jádrem poselství dnešního evangelia. Spása je na prvním místě Božím darem. Člověk je vyzýván k radikálnímu odevzdání se Ježíši, k jeho plnému následování, ale Bůh ví, že toho člověk není pro různá svá omezení, svoji hříšnost, úplně schopen, proto ho ujišťuje o své všemohoucnosti a o tom, že spásu člověka chce. Ačkoli to zde není uvedeno přímo slovy, svědčí o tom Ježíšovo chování: na tázajícího se bohatého člověka Ježíš „pohlíží s láskou“ a učedníky oslovuje s něhou jako „děti“ (toto oslovení učedníků se v celém Markově evangeliu objevuje pouze na tomto místě). V závěru evangelia se objevuje ujištění, že ať už člověk pro evangelium opustí či ztratí kohokoli nebo cokoli, Bůh mu to stonásobně oplatí, a to jak ještě za života, tak po smrti – v daru věčného života.

Poselství textu o spáse: Ačkoli je dnešní text poměrně dlouhý, jeho poselství o spáse je stručné a výstižné. (1) Bůh vyzývá člověka k tomu, aby ho následoval, aby se mu zcela odevzdal, a zároveň mu slibuje, že ve společenství s ním získá pro svůj život vše potřebné a hlavně věčný život v Božím království. (2) Zároveň Bůh ví o lidské slabosti, která se někdy projevuje přílišným lpěním na věcech, které ho společenství s Bohem odvádějí, a ujišťuje, že i to, co je pro samotného člověka nemožné, je u Boha – rozuměj ve společenství s Bohem – možné.

Souvislost s liturgií: Bezprostředním vyjádřením naší odevzdanosti Bohu v liturgii je průvod s dary. Přinášíme v něm chléb a víno, aby je Ježíš proměnil ve své tělo a krev, i jiné dary (materiální, finanční), které slouží církvi ke službě potřebným. Především jsou však symbolickým vyjádřením toho, že přinášíme Bohu jako dar sami sebe, aby nás přijal do svého společenství lásky a proměňoval nás ke svému obrazu.

Plnější smysl – aktualizace poselství pro náš život: Může se nám stát, že bychom rádi následovali Ježíše a přibližovali se k němu, ale ačkoli „děláme všechno možné“, dodržujeme přikázání, snažíme se milovat druhé apod., je tu stále něco, co „nám schází“, bohatství, kterého se neumíme vzdát. Nemusí nutně jít o bohatství materiální, pro někoho mohou být takovým bohatstvím vztahy s určitými lidmi, určité zvyky a tradice, na nichž lpí, názory apod. To, co nám na cestě do Božího království překáží, může mít nejrůznější podobu. Ježíš poukazuje na to, že je nutné se toho vzdát a učit se, že u Boha máme hojnost všeho, co potřebujeme. Jistě to neznamená jít bydlet pod most nebo přerušit kontakty s druhými, ale spíše učit se na lidi a věci v našem životě pohlížet pohledem víry: povzbuzuje mě tato věc k vděčnosti, užívám ji k dobrému, nebo mi přílišná péče o ni zabírá čas, který bych měl věnovat Bohu/druhým lidem? Prospívá tato aktivita mému zdraví, duchovnímu růstu, životu s druhými? V Bohu máme jistotu, že i když poznáme, že bychom se měli něčeho vzdát, on stále zůstává s námi a zahrnuje nás vším, co potřebujeme k plnému a radostnému životu Božích dětí.

3 – 6 let (čteme pouze modře označený text)

Připravíme si dvě postavy: Pána Ježíše a bohatého člověka (můžete využít obrázek), ukážeme je dětem a oslovíme je: Kdo je kdo? Jak jste to poznaly? Kdy se tito dva lidé setkali? Kdo za kým přišel a proč? Co žádal bohatý člověk od Ježíše?

Bohatý člověk chtěl dostat věčný život. Měl už mnoho bohatství (co například mohl mít?) a něco důležitého mu chybělo. Co je to „věčný život“? Dá se koupit? Je to dar, který může dát člověku jen Bůh. Může ho dát i mně, tobě, mamince, tatínkovi? Ano, Ježíš říká, že u Boha není nic nemožného. Bůh dá věčný život každému, kdo ho má rád, naslouchá mu a chce mu patřit. Ať při mši svaté uvidíte, že lidé nesou v průvodu dary chleba a vína, vzpomeňte si, že v tuto chvíli můžete Pánu Ježíši říci, že k němu chcete také patřit.

6 – 9 let

Pán Ježíš říká, že bohatý člověk vejde do Božího království (společenství s Bohem) velmi těžko. Není to ale trochu nespravedlivé? Což když člověk své bohatství získá dobrou a dlouholetou prací? Co když je bohatý, ale nekupuje si žádné zbytečnosti a naopak se snaží pomáhat druhým lidem? Chce Pán Ježíš, aby všichni lidé na světě byli chudí? To jistě ne. Všimněme si pozorně rozhovoru mezi Ježíšem a tím bohatým člověkem. Pán Ježíš toho člověka vyzývá, aby ho následoval – aby s ním chodil, pozoroval, jak se Ježíš chová k lidem, jak mluví o svém Otci apod., k tomu je ale třeba, aby se ten člověk zbavil majetku, který má, aby se o to nemusel starat a mohl Ježíše následovat všude. Bohatý člověk je z toho ale smutný, jeho majetek je pro něj přeci jen důležitější, než přátelství s Pánem Ježíšem. Pán Ježíš po nás jistě nechce, abychom rozdali všechny svoje hračky nebo začali jíst suchý chleba, ale můžeme se zamyslet, jestli třeba nemáme nějaké takové své „bohatství“, kterému věnujeme příliš mnoho času, a to i ten, který bychom mohli trávit společně s rodiči, kamarády nebo s někým kdo potřebuje naši pomoc?

9 – 14 let

V biblických textech často narážíme na výzvu k chudobě a upozornění, že velké bohatství může člověka odvádět od cesty s Ježíšem k věčnému životu. Člověk se může začít cítit svým bohatstvím zabezpečen natolik, že Ježíše i druhé lidi přestává potřebovat. V církvi známe řeholníky a řeholnice, ti se zavazují ke slibu chudoby, chtějí být opravdu chudí, aby je nic neodvádělo od vztahu s Ježíšem a od služby lidem. Chce Ježíš, aby byli všichni lidé opravdu chudí ve smyslu vzdání se majetku? To jistě ne, majetek je pro mnoho lidí také možností, jak pomoci potřebným lidem, jak žít radostný a plný život a o tuto plnost se dělit s druhými. Ježíš nás všechny ale vybízí k *postoji chudoby*: abychom si díky svému bohatství (které může být jak ve věcech, tak například ve vztazích k určitým lidem) nemysleli, že nepotřebujeme Ježíše, jeho lásku a společenství s druhými lidmi. Abychom byli připraveni svůj majetek opustit, když by to bylo pro dobrou věc potřeba. Abychom se učili dělit. – Jak moc je tento postoj chudoby pro člověka těžký, vyjadřuje sám Ježíš, když říká, že „pro lidi je to nemožné, ale u Boha je možné všechno“. Od Ježíše se můžeme učit, jak mít ke svému „bohatství“ jak se říká *zdravý vztah*, aby nás neuzavíralo do sobectví, ale pomáhalo rozvoji našeho života, našich vztahů k Bohu i k druhým. Vypravěč v prvním čtení ostatně hovoří o tom, jak dal před zlatem a stříbrem přednost daru moudrosti. Také my o ni můžeme prosit, protože jak říká vypravěč: spolu s ní se nám dostává všeho dobra a skrze ni nespočetného bohatství.

Aktivita

3 – 6 let

Pomůcky: překážka; papíry a pastelky pro každé dítě

Aktivitu můžeme na začátku pojmout „zážitkově“: postavíme dětem v místnosti překážku s nepříliš velkým otvorem, který se musejí protáhnout, aby se dostaly například pro pastelky a papíry (takovou překážkou může být židle, pod kterou se děti musejí protáhnout (pokud je v místnosti čistá podlaha).

Dále se můžeme zamyslet nad naším vztahem k majetku. Děti mohou namalovat nějakou svoji oblíbenou hračku, knížku,… něco, co je pro ně skutečně důležité a nechtěli by to třeba ztratit. Pak si mohou vzájemně své obrázky představit. Můžeme hovořit o tom, jestli by byly ochotny tu věc někomu půjčit nebo dokonce darovat, za jakých podmínek? (Cílem je zamyšlení dětí nad svým vztahem ke svým věcem, neměl by v nich vzniknout strach, že jim „Pán Ježíš vezme oblíbené hračky“, nebo „že mít nějakou oblíbenou věc je špatné“ apod.!) Na závěr můžeme v modlitbě Bohu poděkovat za všechno, co máme, za možnost dělit se apod.

6 – 9 let

Pomůcky: papír, tužky, pastelky nebo fixy pro každého, Hosana modrá

Na začátek si každý na papír nakreslí sebe. Dále může kolem nakreslit, nebo napsat, co *má*, co je jeho *bohatstvím*: může jít o věci, vztahy, činnosti, zážitky apod. V dalším kroku si může jednou barvou označit, co je pro něho z každé kategorie nejdůležitější a zamyslet se nad tím proč. Jinou barvou si pak lze označit to, co si myslí, že mu pomáhá rozvíjet vztahy s druhými lidmi, a další barvou to, co mu pomáhá v rozvoji vztahu s Bohem. Na závěr ve společné modlitbě za to, co máme, poděkujeme. Můžeme zazpívat píseň *Díky* (č. 44).

9 – 14 let

Pomůcky: papír a tužka pro každého, papír A3 nebo větší na společný plakát, Hosana modrá

Cílem aktivity je zamyslet se nad svým postojem k věcem, které vlastníme. Nejprve si každý může na svůj papír udělat soupis svého *bohatství* (zaměříme se spíše na *věci*). Pokud je to pro někoho příliš široká kategorie, může si pomoci otázkami: bez čeho se během svého běžného dne neobejdu? Co mám ze svých věcí nejraději? Co jsem si za poslední týden, měsíc, koupil? Apod.

Následuje zamyšlení: některé odpovědi zaznamenáváme na společný plakát nebo každý do svého papíru, jak je to pro skupinu vhodné. 1) K čemu mi ty věci, které jsem si napsal, slouží? (K hygieně, podpoře zdraví, k učení něčeho nového, k udržování vztahů, k odpočinku,…) [2) Kdybych si měl vybrat tři věci, bez nichž si nedokážu představit život, jaké by to byly? 3) Jakých tří věcí bych se dokázal bez problému vzdát?] 4) Co mě motivuje, když mám něco někomu darovat, půjčit apod.? 5) Přemýšlel jsem někdy, zda všechno, co mám, skutečně potřebuji? 6) Co bych dělal, kdybych nečekaně o většinu věcí přišel (živelná pohroma, krádež apod.)?

Pak si do druhého sloupce můžeme napsat dary, které máme od Boha (nejde jen o hmotné věci). O které opravdu stojím? O které bych nechtěl nikdy přijít?

Mohou být někdy obsahy obou sloupců v konfliktu? Kdy například? Co by nám k řešení konfliktu řekla Moudrost? Co Strach? Co Pýcha? ...

Na závěr můžeme ve společné modlitbě Bohu předložit celé naše „bohatství“ a svůj vztah k nim. Symbolicky to můžeme vyjádřit písní „Neseme Pane chléb a víno, neseme celý život náš, a hledáme tvou tvář.“ (*Neseme, Pane, chléb a víno*, č. 446)

Obrázek

Ježíš a bohatý člověk